

Коваленко Б. О.

викладач

Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ СПІЛКУВАННЯ “АНГЛО-АМЕРИКАНЦІВ” З ПРЕДСТАВНИКАМИ ІСПАНОМОВНИХ ЕТНОСІВ

Розширення міжнаціональних і міжетнічних контактів США призвело до того, що існують певні проблеми у вербальній комунікації “англо-американців” з представниками іспаномовних етносів.

Мовленнєва взаємодія завжди супроводжується „немовленнєвими завданнями”, а будь-яке вживання мовних засобів розраховане на певний ефект, тому мову слід розглядати як „засіб впливу на партнерів по комунікації” [2; с. 51]. У лінгвістичній літературі поняття “комунікативні стратегії” отримало різні тлумачення: комунікативна стратегія це – „ефективні шляхи досягнення комунікативних цілей”. З нашої точки зору, комунікативні стратегії є комплексом інтенцій, які реалізуються відповідно до певних настанов комунікантів шляхом втілення комунікативних тактик із застосуванням мовних засобів та мовленнєвих тактичних ходів, які сприяють досягненню поставленої мовцями мети.

Можливість досягти мети різними шляхами знаходить відбиття у понятті комунікативної тактики [1; с. 53], під якою розуміють „реалізацію комбінаторики комунікативних стратегій у дискурсі” [2; с. 323]. Комунікативні тактики реалізуються за допомогою мовленнєвих ходів, тобто низки одиниць мовлення, застосованих у межах певного висловлювання. Вочевидь, що первинним є поняття мовленнєвої стратегії, а мовленнєвий хід слід вважати інструментом реалізації мовленнєвих тактик.

Маючи за мету принизити представника іспаномовної спільноти, “англо-американці” втілюють стратегію приниження. У межах зазначеної

стратегії представники білої раси здебільшого користуються такими мовленнєвими тактиками, як тактикою фактичної констатації нижчого соціального статусу представника іншого етносу; тактикою безпосередньої (відвертої) образи; тактикою узагальнення.

У межах стратегії приниження широко втілюється тактика безпосередньої образи. Досить частотним виявилось втілення тактики відвертої образи шляхом мовлення у поєднанні з тактикою імплікації нижчого соціального статусу. Для реалізації зазначених стратегій мовці-американці, як представники домінуючої етнічної групи користуються тактикою навішення ярликів.

У свою чергу, власне представники іспаномовних етносів схильні використовувати наступні мовленнєві стратегії під час вербалізації характеристик американців європейського походження: негативно-характеризуюча стратегія, стратегія позитивної саморепрезентації та стратегія встановлення рівноправності.

Таким чином, комунікація американців європейського походження з латиноамериканцями ґрунтується на конфлікті, сутність якого відбито у мовній та мовленнєвій стереотипізації. “Англо-американці”, втілюючи наведені комунікативні стратегії, керуються здебільшого упередженим сприйняттям іспаномовних етносів, висловлюють суб’єктивну оцінку, яку вони надають вихідцям з Латинської Америки.

Література

1. Иссерс О.С. Паша “Мерседес”, или речевая стратегия дискредитации // Вестник Омского гос. ун-та, 1997. – Вып. 2. – С. 51-54.
2. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монографическое учебное пособие. – К.: Брама, 2004. – 336 с.